

SUMAR

Privarea de libertate din perspectivă istorică, lexicală și simbolică. Viziunea lui Petre Țuțea și reflexii ale unor oameni ai bisericii	7
Regulamentul Organic și modernizarea regimului penitenciar din Moldova și Țara Românească	23
La Chilia-n port sau... la Șarpele Roșu? Puiu Spiru, Maromet, Kövesi, Coldea, Ștefan Iordache & Co.	33
Vlad Țepeș, celebrul deținut politic	43
„Apă, dar nu inimă!“ – soarta prizonierilor turci și a altor deținuți din castelul de la Hunedoara	52
Catrina Mavrocordat și reabilitarea femeilor ușoare ajunse în temniță. Legiuire și relaxare „moravicească“	57
Ciudata moarte în închisoare a lui Grigore Pantazescu, cel care a furat tezaurul „Cloșca cu puii de aur“	62
Banditul Serdaru, cel care a jefuit-o pe mătușa lui Caragiale și l-a fascinat pe Eminescu	69
Epopoea unor evadări mai vechi sau mai noi din temnițele românești	73
Văduva Neagră – Vera Renczi, o femeie criminal în serie înnebunește la penitenciar	83
Mari scriitori, legionari și bătauși de stradă – teribilele povești de la Văcărești	86
Masacre de o parte și de alta a zidului temniței de la Jilava și nu numai	109
Malmaison, sinistra fostă cazarmă bucureșteană de pe Calea Plevnei devenită atelier de creație	132
Grigore Caraza, Radu Gyr și torționarul Gheorghe Crăciun de la Aiud. Memorialul din Râpa Robilor	137
Uranus – o idilă imposibilă pe locul primei „pușcării“	153
Fortul 13 de la Jilava, „închisoarea de sub pământuri“	159
Rahova și martiriul lui Gheorghe Ursu	164
Gherla, o altă definiție a iadului	177
Canalul, cel mai cumplit „drum fără pulbere“	181
Goiciu, umbra lui Maromet la Galați	196
Lașărul de exterminare de la Periprava, în Deltă, și atrocitățile lui Ion Ficior	203

Coposu și iubitul fetei lui Dej, în „Închisoarea tăcerii“ din Râmnicu Sărat. Cazul Vișinescu.....	215
Aspazia Oțel-Petrescu, „cu Hristos în celulă“ la Miercurea-Ciuc.....	222
Incredibila evadare din colonia de muncă de la Cavnic.....	225
Valeriu Gafencu – „Sfântul Închisorilor“ și scandalul postum de la Târgu Ocna.....	231
Prințul Mihai Dimitrie Sturdza, arestat la trei zile după examenul de bacalaureat.....	238
Boxerul Emil Brânzaru, din echipa de bătauși a lui Gheorghe Enoiu, „măcelarul de la Interne“, și povestea falselor jumări ritualice.....	241
Istoria tulbure a celebrei șampanii Mott	245
Paul Goma – domiciliu obligatoriu în Bărăgan, calvar la Rahova și exil forțat la Paris.....	248
Elisabeta Rizea, femeia-simbol a rezistenței anticomuniste	254
„Brazilii se frâng, dar nu se îndoiesc“: Ion Gavrilă Ogoranu, partizanul din Făgăraș.....	257
Bălcescu la Telega și epopeea pidosnică a comuniștilor de la Doftana: iubirile secrete ale tânărului Nicolae Ceaușescu	265
Autonomous și piloții americani din Al Doilea Război Mondial – „pușcărie“ de lux.....	271
Martirii închisorilor comuniste: Maniu, Mihalache, Brătianu, Richard Wurmbrand, părintele Galeriu, Arsenie Boca și alți oameni din lăcașurile sfinte.....	274
„Experimentul Pitești“ – ultima limită a dezumanizării. Epopeea lui Corneliu Coposu și ce s-a întâmplat cu soția sa, Arlette.....	298
Teoria conspirației și inexistența locului de veci al lui Râmăru.....	311
Mislea, mănăstirea în care a fost închisă Ana Pauker	320
Târgșor – „mica Troie subcarpatică“, devenită „închisoarea copiilor“, apoi a femeilor feat. Elena Udrea	322
Cristina Țopescu, întemnițată după încercarea nereușită de a trece frontiera.....	331
Alexandru Boc, seducătorul fotbalist pedepsit fiindcă făcuse KO un securist ..	339
Închisoarea secretă a CIA din România: au fost torturați teroriști islamici la București?	345
Bibliografie în zeghe.....	353

Epopoea unor evadări mai vechi sau mai noi din temnițele românești

Henri Charrière, alias Papillon, sau Edmond Dantès, alias Conte de Monte Cristo, au corespondenți și în personajele reale care au reușit evadări spectaculoase din închisorile românești de demult. Pe lângă Grigore Pantazescu și Iorgu Serdaru, au mai fost și alte personaje mai mult sau mai puțin celebre care s-au evidențiat în acest sens.

Evadarea lui Pantelimon, haiducul de la Piatra Neamț, a fascinat în egală măsură. La începutul anilor 1900, unul dintre cei mai curajoși și vestiți haiduci din județul Neamț, căruia i se dedicaseră cântece de vitejie, a fost închis în închisorile din Botoșani, Doftana și Piatra Neamț pentru „crime de tâlhărie“. În 1913, Toader Pantelimon se afla în închisoarea din Piatra Neamț, din care nu reușise până atunci să evadeze nimeni. Deținuții erau legați cu lanțuri la mâini și la picioare. Având o mare influență asupra celorlalți deținuți, haiducul Pantelimon a pus la cale o revoltă în închisoare. Atacul s-a dat în prima duminică din august 1913. Paznicii au fost dezarmați, iar toți deținuții au fugit. Pantelimon a fost însă ulterior prins, iar pentru el s-a pregătit în penitenciar „camera de fier“.

Documentele de arhivă consemnează incredibilele fapte de curaj și generozitate ale vestitului haiduc Pantelimon, căruia, în județul Neamț, i s-au închinat și numeroase cântece. Născut în 1870, acesta a fost arestat în anul 1900 pentru tâlhărie. Iar între 1900 și 1914, a fost deținut în închisorile din Botoșani, Doftana și Piatra Neamț pentru „crime de tâlhărie“ sau pentru „evadare și revoltă“. Cazul haiducului a făcut senzație în epocă, presa de stânga etichetându-l drept „cinstit până la moarte“; la vremea respectivă, Pantelimon a fost apărat de celebrul avocat și scriitor N.D. Cocea, care a și reușit să-i demonstreze, în cele din urmă, nevinovăția. Fostul haiduc a devenit în 1914 gospodar, căsătorindu-se în 1916, la vârsta de 46 de ani. A murit pe 30 mai 1929.

În 1913, Toader Pantelimon se afla în închisoarea din Piatra Neamț, din care nu reușise până atunci să evadeze nimeni. Deținuții erau legați cu lanțuri grele la mâini și la picioare. Haiducul și-a dat seama că numai printr-o revoltă poate scăpa și, având o mare influență asupra celorlalți deținuți, i-a convins să se răzvrătească. Atacul s-a dat în prima duminică din august 1913. Pușinii paznici existenți în acea zi – pentru că era duminică – au fost dezarmați, iar toți deținuții au fugit, fără a se face vărsare de sânge, la îndemnul haiducului. Acesta a fost însă totuși mai târziu, iar pentru el penitenciarul pregătise faimoasa „cameră de fier“, din care a fost salvat de recursul promovat de N.D. Cocea...

Atentatul de la Senat din 1920 a fost o primă încercare a nou instalatei puteri sovietice vecine de influențare a vieții politice românești. Acțiunea violentă a străniilor provocatori cu bombă nu urmărea, probabil, în afara destabilizării temporare a climatului socio-politic al României reîntregite (și care recuperase inclusive Basarabia furată în 1812!), vreun alt scop decât acela de testare a reacției autorităților de la București în fața unei astfel de situații.

Atentatul violent din Senatul României a fost înfăptuit, la 8 decembrie 1920, prin instalarea și amorsarea unei bombe artizanale, de către un grup terorist de extremă stângă. Atunci, Max Goldstein, Saul Osias și Leon Lichtblau au pus la cale un atac terorist cu bombă artizanală plasată în sala Senatului României.

Goldstein era șeful unui grup anarhist-terorist condus de Abraham Grinstein, șeful serviciului de terorism cu sediul la Odessa.

Se bănuia că grupul lor nu a acționat singur, ci i-a avut drept complici și pe alții, ca Alecu Constantinescu, conducătorul aripii de extremă stângă a Partidului Socialist din România, care în 1921 s-a desprins din acesta și a format Partidul Comunist din România (cu numele provizoriu de *Partidul Socialist Comunist*).

Deflagrația i-a ucis pe ministrul justiției, Dimitrie Greceanu, decedat la spital, și pe senatorii Demetriu Radu (episcop greco-catolic de Oradea Mare, ucis pe loc) și Spirea Gheorghiu (decedat la spital). În urma cumplitei deflagrații, fără precedent în istoria politică a țării, au existat și mai mulți răniți printre care președintele Senatului, generalul Constantin Coandă (tatăl genialului inventator Henri Coandă), episcopul ortodox al Dunării de Jos Nifon și episcopul ortodox al Oradei Roman Ciorogariu, viitorul membru de onoare al Academiei Române. După atentat, Prea Sfințitul Nifon a fost operat de trei ori, iar regele Ferdinand I-a vizitat la spital. Din nefericire, starea sănătății sale s-a dovedit din ce în ce mai proastă, din această cauză el fiind nevoit să se retragă din scaunul episcopal la 1 ianuarie 1922. A trecut la cele veșnice pe data de 27 februarie 1923, la București, fiind înmormântat

pe 1 martie 1923 în Cimitirul Bellu. În mormântarea sa a avut o aură de funeralii naționale, pentru că episcopul Nifon era o victimă întârziată a atentatului cu bombă de la Senat, când fusese grav rănit. La prohodirea lui au participat mitropolitul Primat Miron Cristea, mitropolitul Moldovei Pimen Georgescu și alți ierarhi și oficiali de rang înalt.

Atentatul a dus la condamnarea comuniștilor în Procesul din Dealul Spirii și la interzicerea Partidului Comunist. Conducătorul partidului comunist, Gheorghe Cristescu „Plăpumarul”, a respins orice acuzație de conspirație. Directivele Cominternului recomandau fără niciun echivoc acțiuni violente, dar nu e sigură implicarea acestuia în atentat. În mărturia sa de la proces, Cristescu a susținut că acțiunile lui Goldstein erau mai degrabă inspirate de anarhism.

În octombrie 1921, Goldstein a fost arestat în timp ce încerca să intre clandestin în România venind de la Ruse (Bulgaria). La 28 iunie 1922, Max Goldstein a fost condamnat la muncă forțată pe viață pentru aruncarea bombei la Senat și pentru uciderea inițială a trei persoane și rănirea altora. Ceilalți inculpați au fost condamnați la pedepse între o lună și 10 ani de muncă forțată.

„Ciungul” originar din Bârlad, Max Goldstein, a fost considerat drept cel mai mare terorist din istoria interbelică a României. În decembrie 1920, după deschiderea Senatului, o bombă a explodat, în atentat murind câțiva episcopi și senatori, precum și un ministru. Conducătorul grupării teroriste comuniste a fost Max Goldstein, care rămăsese fără un braț în timpul confecționării explozibililor. Arestat la scurt timp după atentat, Max Goldstein, zis „Ciungul”, a reușit să evadeze din arestul Poliției Capitalei, după ce a dezarmat paznicul care îl conducea la toaletă. Prins după două zile, Goldstein a reușit din nou să evadeze în timp ce era condus la Curtea Marțială.

Astfel, teroristul a reușit două evadări celebre, una din arestul Poliției Capitalei, iar alta de sub paza santinei de la Curtea Marțială. A fost prins în anul următor de agenții Siguranței, după un schimb de focuri într-o pădure de lângă Călugăreni. Max Goldstein, originar din Bârlad, avea 22 de ani și era absolvent a doar două clase primare. Devenise însă expert în confecționarea explozibililor, care l-au lăsat fără un braț în timp ce își făcea ucenicia în Rusia sovietică. Max a fost arestat imediat după atentat. „Ciungul” a simulat, în arestul Poliției Capitalei, în noaptea de 16 februarie, că îi este rău și are convulsii de vomă. Dus la toaletă, Max l-a dezarmat pe paznicul somnoros și, sub amenințarea pistolului, în două minute a fost liber ca pasărea cerului. Arestat după două zile, a reușit din nou să evadeze; pe-atunci, deținuții nu erau duși cu lanțuri la Curtea Marțială. Păzit

doar de un jandarm și profitând de înghesuială, „Ciungul“ l-a lovit pe paznic și a dispărut în mulțime...

Așa cum atestă și Sterian Pricope pe Historia.ro, Vasile Tomescu (în unele surse apare cu prenumele Victor), om fără multă școală, a fost fiul unui țăran simplu din satul Cucuteni (în prezent, în comuna Moțăieni), din județul Dâmbovița. A dezertat de pe front în timpul Primului Război Mondial, alegând să folosească în cu totul alte scopuri cunoștințele căpătate în armată despre armele de foc și uniforme militare. Ani la rând a hălăduit prin pădurile și munții din apropierea satului natal, având principala ascunzătoare într-o peșteră din codrul Horoaia (actuala comună Râul Alb), de unde ieșea periodic pe furiș pentru a tâlhări vreun bogătaș sau vreun turist care mergea spre băile din apropiere, de la Vulcana.

Achționând în Vechiul Regat, pe raza județelor Argeș, Dâmbovița, Brașov și Prahova, Victor (sau Vasile) Tomescu a fost prins de o poteră în anul 1924 și condamnat la 10 ani de închisoare, pentru jefuirea moșierului din comuna natală. A fost încarcerat în pușcăria Mărgineni, de unde, numai după o lună, a reușit o celebră evadare din penitenciarul de maximă Securitate, din care mai evadase doar banditul Iorgu Serdaru, cel care o jefuise pe Momuloaia.

În închisoare, regimul era extrem de greu, deținuții fiind zilnic bătuți și supuși la torturi. Tomescu ascunsese însă o pânză de bomfaier în gulerul scorțos al hainei sale țărănești. Singur în celula sa, care dădea în stradă, Tomescu a tăiat meticolos gratiile timp de șase zile și a evadat pe o funie confecționată artizanal chiar din hainele sale. Evadarea lui a creat multă valvă, cadrele pușcăriei fiind imediat destituite.

Odată evadat, Tomescu și-a format o bandă, reluându-și activitatea în județul Dâmbovița, dar și prin Muscel. Preluând informații din presa de la București, revista ardeleană *Unirea Poporului* descria, la 6 iulie 1924, unul dintre modurile de operare ale tâlharilor: „Prin județele Muscel și Dâmbovița din vechiul regat își face de cap de-o vreme încoace un hoțoman de codru care bagă în răcori de moarte pe negustori și pe oamenii de bani gata. Hoțomanul se numește Vasile Tomescu și are doisprezece tovarăși, tot atât de îndrăzneți ca și el, înarmați toți până în dinți. Temutul «căpitan» de haiduci trimite scrisori negustorilor bogați și le cere bani cu cari zice că ajută pe săraci. Mai de curând a cerut de la un bogătaș din Câmpulung 20.000 lei, că cică are de înzestrat două fete sărace, cari n'au cu ce se mărita... Și când nu primește banii, ceruți cu vorbe frumoase, cade noaptea și jefuiește. S'au împănat pădurile cu jandarmi, cari îl caută ca pe ac pe «darnicul» hoțoman“. În mod surprinzător, după ce a dat câteva lovituri răsunătoare în cele două județe, Tomescu a dispărut ca în gaură de șarpe, fiindcă nimeni nu l-a mai văzut sau a mai

auzit de el. Se bănuiește că ar fi fost ucis de către unii complici, nemulțumiți de modul de împărțire a prăzii și că a fost îngropat pe ascuns undeva într-o pădure.

În schimb, la începutul anului 1925, presa anunța prinderea, la București, după un schimb de focuri, a unui alt urmărit general, pe nume Nicolae Munteanu. Acesta operase îndeosebi în județele Olt, Romanați și Vâlcea, și era extrem de periculos, fiind căutat și pentru omor, inclusiv asupra unor jandarmi, iar ancheta avea să ducă și la arestarea a complicilor săi, Dudu, Stănoiu și Cârlig. Lumea putea fi acum liniștită: întregul grup infracțional fusese neutralizat, iar capul acestuia, tâlharul criminal Munteanu, rănit prin împușcare în spate în lupta premergătoare arestării, a fost pus în lanțuri grele și, sub pază severă, încarcerat la închisoarea Târgoviște...

Mai feroce decât Pantelimon, Tomescu sau Munteanu, Berilă este considerat unul dintre cei mai odioși criminali din România, după ce a ucis nu mai puțin de 20 de oameni. Fiorosul Berilă a reușit să fugă de două ori din pușcăriile în care a fost încarcerat. Condamnat la muncă silnică pe viață după ce omorâse cei 20 de oameni, majoritatea brutari, Berilă a fost închis prima dată la Penitenciarul Galați. În spatele gratiilor, criminalul cu o alură impresionantă s-a transformat într-un mieluşel, jucând teatru și plângând adesea în fața gardienilor. Dus la muncă silnică adesea cu lanțuri la mâni și la picioare, criminalul a reușit să-și scoată lanțurile și să fugă de sub nasul gardienilor. A fost prins la Slatina, de unde a evadat din nou. A fost totuși prins din nou la scurt timp după ce se angajase la o brutărie, unde pregătea un nou atac. Berilă și-a găsit sfârșitul în detenție.

Berilă, unul dintre cei mai odioși asasini din istoria criminalității românești, era „un specimen uman cu fizic herculean și o mutră firoasă, care umpluse de groază întreaga țară“. Pe seama sa s-au pus nu mai puțin de 20 de crime, Berilă alegându-și cu predilecție victimele din rândul brutarilor. Îi studia cu atenție pe patronii brutăriilor, afla unde își țineau banii, iar apoi îi ataca noaptea, ucigându-i pentru a-i jefui. În cele din urmă, Berilă a fost prins și condamnat la muncă silnică pe viață, după el rămânând și porecla „urât sau fioros ca Berilă“.

La închisoarea din Galați, Berilă plângea cu lacrimi de crocodil că s-a pocăit. Dus la muncă, a evadat din nou. Lumea era în stare de șoc. Comisarul Alimănescu a dat ordin să se afle dacă vreun brutar are cumva un angajat nou. Așa a fost descoperit Berilă, care, la arestare, avea asupra sa un cuțit de măcelar ascuțit ca un brici. „Ucigașul brutarilor“ a murit în ocnă. (<https://historia.ro>, www.antena3.ro)

Trecând înspre contemporaneitate, asistăm la alte grozăvii. Considerată una dintre cele mai dure pușcării din România, Penitenciarul din Aiud a fost, în primăvara anului 1990, scena unei evadări ca-n filme. Doi criminali, Gheorghe Bugaenco

și Dumitru Goldeanu, condamnați la câte 25 de ani de închisoare pentru infracțiunea de omor deosebit de grav, au reușit să fugă din închisoare după ce au săpat un tunel de aproximativ nouă metri lungime, amenajat din timp. Tunelul, cu o lățime de 67 cm și înalt de 42 cm fusese consolidat cu armături metalice (!) pentru a nu se surpa. Traseul pornea din interiorul Secției de vopsitorie a întreprinderii speciale până în afara perimetrului păzit. Tunelul a fost săpat în timp de patru luni: deținuții lucrau la vopsitorie și, sub pretextul că doresc să facă ore suplimentare, au reușit să sape sub pământ fără a fi prinși de agenții de pază.

În martie 2000, șase deținuți din Penitenciarul Colibași au reușit cea mai spectaculoasă evadare din România ultimilor ani. Condamnații au tăiat gratiile de la grilajul de siguranță, au escaladat fereastra, au trecut pe sub două garduri de sârmă ghimpată și printr-un tunel săpat pe sub prefabricatele din beton. Gratiile au fost tăiate cu ajutorul unor dispozitive artizanale făcute din lame de ras, introduse în dibluri de lemn.

În noaptea de 4 spre 5 martie 2000, deținuții au tăiat gratiile de la grilajul de siguranță, au escaladat fereastra, au trecut pe sub două garduri de sârmă ghimpată și printr-un tunel săpat pe sub prefabricatele din beton. Stupefiat, colonelul-doctor Ion Gârdeanu, directorul adjunct al penitenciarului, a încercat personal experimentul cu tăierea barelor. Folosind aceleași lame, a reușit să le secționeze în numai două ore.

În anul 2003, arestul Poliției Capitalei avea să înregistreze una dintre cele mai spectaculoase evadări. Deținutul care a pus la cale fuga a fost cunoscutul traficant de droguri Marian Trașcă. În noiembrie 2003, Trașcă fusese dus la audieri în fața procurorilor, iar la întoarcere gardienii care trebuiau să-l preia în custodie l-au „uitat”, pur și simplu, pe hol. Profitând de bâlbâiala polițiștilor, Marian Trașcă a ieșit, pur și simplu, din clădirea Poliției Capitalei, fără să fie oprit de nimeni. Mai mult, lipsa sa din celulă a fost observată abia spre seară. Ulterior, Trașcă i-a contactat telefonic pe anchetatori, dându-le indicații unde poate fi găsit.

Doi tineri, aflați în Centrul de Rețineri și Arest Preventiv al Inspectoratului de Poliție al Județului Galați, au reușit să evadeze într-un mod de-a dreptul spectaculos pe 28 aprilie 2013. Evadații au fost prinși de polițiști după ce au apucat să se bucure de libertate foarte puțin timp: unul, vreme de o jumătate de oră, iar celălalt, trei ore. „În baza sesizării, la nivelul Inspectoratului de Poliție al județului Galați s-a constituit o echipă operativă formată din polițiști de investigații criminale care, în urma primelor verificări, a stabilit faptul că, după masa de prânz, cei doi, folosind o bucată de platbandă metalică, pe care au desprins-o de la un pat din celulă, au

scos câteva cărămizi din zidul camerei de arest și au fugit prin orificiul astfel creat“, au precizat atunci reprezentanții IPJ Galați. Cei doi tineri, cu vârste de 22 și, respectiv, 24 ani, ambii din Galați, erau arestați preventiv pentru tentativă de omor, furt calificat și tâlhărie.

Patru infractori au reușit să evadeze din Arestul Poliției Cluj, în ianuarie 2015, în urma unui plan bine pus la punct. Ei au rămas nesupravegheați, deoarece un complice și-a dat foc, iar gardienii și-au concentrat atenția asupra acestuia. Cei patru infractori aflați în camera de recreație au avut circa o oră la dispoziție, timp în care nu au fost supravegheați de nimeni. Ei au observat că, săptămâna precedentă, muncitorii Companiei de Apă-Canal din Cluj-Napoca au avut o intervenție și au lăsat mai multe gratii nesudate. Întrucât zilele precedente plouase foarte mult, celulele și coridoarele arestului au fost inundate, a fost chemată o vidanță de la Compania de Apă Someș și muncitorii s-au apucat de lucru. Furtunul a fost introdus printre gratiile de la geamul sălii de recreație. Întrucât cantitatea de apă era considerabilă, angajații de la Apă-Canal au decis să introducă un furtun mai mare. Pentru asta a fost nevoie să forțeze mai multe gratii de la geamul din sala de recreație. După ce au rezolvat problema, muncitorii au lăsat gratiile nesudate. Când au rămas singuri, infractorii au reușit să îndepărteze cu ușurință barele din fier. Astfel, cei patru deținuți au ajuns direct în strada Traian, din centrul orașului. Camera unde se aflau comunica direct cu exteriorul.

Potrivit primelor informații difuzate pe surse de către polițiștii clujeni, cei patru se aflau în programul de plimbare, care se desfășoară într-o curte internă de mici dimensiuni, cu pereți din beton și acoperită cu grilaje de fier. Polițiștii susțin că cei patru au rupt grilajul de fier care acoperă locul unde se desfășoară plimbarea, au escaladat zidul din beton și au reușit să fugă prin curtea interioară a Poliției Cluj spre strada Decebal, de unde s-au făcut nevăzuți.

Cei patru erau acuzați de tentativă de omor și furturi și se află în arestul IPJ Cluj de mai multe săptămâni.

Unul dintre cei patru era Claudiu Botorea, care avea pe numele lui mai multe condamnări pentru furturi, ultima din 2012, la trei ani și șase luni de închisoare. După ce a fost eliberat, Botorea a început din nou să fure fiind prins și arestat în data de 9 iulie 2014.

Al doilea deținut care a evadat în timpul programului de plimbare era Tiberiu Lăcătuș. Acesta era cercetat pentru tentativă de omor. Al treilea era Alexandru Bartuș, cercetat pentru furt calificat. Al patrulea deținut, tot un hoț, era Daniel Baci, potrivit *evz.ro*.

Din informațiile aflate de presă, a rezultat că un număr de trei polițiști i-au lăsat pe cei patru deținuți nesupravegheați în curtea de plimbare deoarece a fost nevoie de ei în interiorul arestului pentru a-l imobiliza pe un alt deținut care prezenta probleme psihice și care era, la rândul lui, arestat pentru tentativă de omor. Se investiga „dacă nu cumva toți cei cinci deținuți au fost înțeleși între ei, și anume cel cu probleme psihice să simuleze un atac nervos astfel încât ceilalți patru deținuți să opereze în voie“, spunea un polițist, citat de *evz.ro*.

Primul dintre cei patru tineri evadați, Daniel Cătălin Baci, în vârstă de numai 16 ani, a fost prins în aceeași seară, în zona gării din Cluj-Napoca, la câteva ore după dispariție. Ulterior, în noaptea următoare, polițiștii au reușit să-l prindă, în zona centrală a municipiului Cluj-Napoca, pe Claudiu Marin Botorea, de 36 de ani, care fusese arestat preventiv pentru furt calificat. Al treilea evadat a fost prins a doua zi dimineață, în jurul orei 7.00, în zona gării din Cluj-Napoca, fiind vorba despre Tiberiu Lăcătuș, de 22 de ani, care fusese arestat preventiv pentru tentativă de omor.

Alerta instituită după evadarea celor patru deținuți a fost menținută în continuare, întrucât ultimul dintre evadați, Alexandru Cristian Bartuș, nu era găsit, fiind dat în urmărire națională. Alexandru Cristian Bartuș era arestat preventiv pentru furt calificat, dar surse din Poliției spuneau că Bartuș are mai multe mandate de arestare emise pe teritoriul Franței, pentru o tâlhărie din 2007 urmată de moartea victimei și pentru mai multe infracțiuni de furt, însă Poliția Română nu a putut să îl extrădeze întrucât nu exista un mandat european sau internațional emis pe numele său.

În iunie 2011, Alexandru Cristian Bartuș a fost condamnat în Franța la 10 ani de închisoare după ce a rănit mortal un locuitor din Rennes-sur-Loue în timpul unui jaf. În 2004, Bartuș a devalizat mai multe case izolate. El cerea apă proprietarilor, de cele mai multe ori persoane în vârstă, profitând în acest fel să fure din locuințe, folosindu-se și de ajutorul unor complici. Preocuparea lui s-a transformat în dramă în luna septembrie, la Rennes-sur-Loue. Julien Laferrière, de 84 de ani, a surprins hoțul și a fost găsit de soția sa cu capul plin de sânge. Victima jafului a murit din cauza rănilor. Polițiștii au reușit să identifice apoi criminalii în închisori din Elveția și Spania. În timpul procesului, Alexandru Cristian Bartuș, care admitea că i-a aplicat bătrânului o lovitură mortală, a declarat că el era „hoț, dar nu și criminal“. Și Guvernul României anunța într-un comunicat de presă: „În urma acțiunilor de cooperare polițienești româno-franceze, ofițeri ai Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din cadrul MIRA au realizat, în data de 29

noiembrie 2007, predarea din România către autoritățile franceze, pe Aeroportul Internațional «Henri Coandă» – București, a cetățeanului Bartuș Alexandru Cristian, în vârstă de 25 ani, din județul Cluj, pe numele căruia Tribunalul de Mare Instanță din Besancon a emis un mandat european de arestare, pentru comiterea infracțiunii de tâlhărie urmată de moartea victimei“. În urma schimbului operativ de informații dintre Biroul Național Interpol și Serviciul de Investigații Criminale Cluj, Bartuș Alexandru a fost localizat la domiciliul său. Biroul Național Interpol București a solicitat autorităților franceze mandatul european de arestare pe care l-a transmis operativ la Curtea de Apel Cluj în vederea pronunțării asupra arestării și predării către autoritățile judiciare franceze. La data de 14 noiembrie 2007, Curtea de Apel Cluj a dispus măsura arestării preventive a acestuia pe o perioadă de 30 de zile și punerea în executare a mandatului european de arestare. La data de 17 ianuarie 2015, ora 18.00, Bartuș, de 32 de ani, a evadat din arestul IPJ Cluj, nefiind prins nici după 48 de ore de la evadare. Avea 1,80 metri înălțime, iar în momentul dispariției purta o bluză vernil, de nuanță deschisă, haină și pantaloni sport, gri, cu două dungii albastre și pantofi sport, alb cu negru... (www.monitorulcj.ro)

În iunie 2022, apărea o nouă știre despre Bartuș: „Bărbatul din Câmpia Turzii, ridicat cu mascații zilele trecute, are un trecut infracțional tumultuos. A fost prins în Franța, unde era acuzat de ucidere (în urma unui jaf urmat de o lovitură cauzatoare de moarte), apoi a dat o spargere la o locuință din Vultureni și are la activ o tentativă de evadare de la penitenciarul din Gherla, stând în libertate 12 zile, până când a fost capturat din nou. A fost eliberat în anul 2019 din pușcărie și acum a primit din nou arest preventiv, fiind acuzat că ar fi furat bijuterii în valoare de circa 5.000 de lei, la începutul acestei luni“. (<https://turdanews.net>)

O evadare demnă de Cascadorii Râsului s-a petrecut la Iași. Doi basarabeni capturați în baza unor mandate europene de arestare au reușit să fugă de sub nasul polițiștilor care îi escortau, la scurt timp după ce au primit mandatele de arestare. Moldovenii Ion Țigănescu (38 ani) și Ion Nica (29 ani) fuseseră capturați în județul Vaslui, urmare a solicitărilor autorităților din Portugalia și Elveția. Ceilalți doi agenți care, teoretic, ar fi trebuit să îi escorteze se aflau la baie în momentul evadării, iar al treilea i-a scăpat din vedere pe cei doi infractori. În imaginile camerelor de supraveghere se putea observa cum primul deținut, Ion Nica, fuge spre gardul din apropiere, îl escaladează în viteză și dispare, spre totala uluire a agentului de pază. Până să se dezmeticească, deținutul avea deja un avans de câțiva zeci de metri. La fel de șocat pare și al doilea deținut, Ion Țigănescu, căruia nu-i vine să creadă ce a făcut colegul lui. După ce-și revine din uluială, preț de câteva secunde, pleacă și el

în fugă și-l depășește în trombă pe polițistul care alerga după primul fugit. Acest al doilea deținut a acționat spontan. În fapt, se pare că nu avea niciun plan de evadare. (<https://adevarul.ro>, www.historia.ro, www.monitorulcj.ro)

Un deținut din Penitenciarul de Maximă Siguranță Timișoara, condamnat la 16 ani de închisoare pentru omor deosebit de grav, a evadat în anul 2013, de sub escortă, în timp ce era dus la Serviciul de Evidență a Populației pentru a-și rezolva o problemă cu actele de identitate. Acesta a fost prins la scurt timp de polițiștii timișoreni și dus înapoi în penitenciar, informa Mediafax.

Un deținut care a evadat de la un punct de lucru al Penitenciarului Jilava a fost prins de polițiștii de la Inspectoratul de Poliție Județean Ilfov. În momentul în care a fost capturat de polițiști, bărbatul se afla în sectorul 3 al Capitalei. Deținutul Ionuț Niculae, care executa o pedeapsă de doi ani și patru luni de închisoare, pentru furt calificat, a evadat în anul 2014 în jurul orei 10.30, de la un punct de lucru care aparținea Penitenciarului Jilava, situat în comuna Jilava, județul Ilfov. Bărbatul a fost prins după aproximativ 15 ore, în sectorul 3 al Capitalei, informa adevarul.ro.

Un deținut de la Penitenciarul Iași a fugit în anul 2014 de la punctul de lucru la care lucra în zona Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, polițiștii instituind filtre în județ Iași și dându-l în consemn la frontieră. Bărbatul a fost condamnat la trei ani de închisoare pentru furt calificat, relatează Hotnews.ro. Potrivit reprezentanților Penitenciarului de Maximă Siguranță Iași, în cursul dimineții, 18 dintre deținuții aflați în regim deschis au fost scoși din celule pentru a lucra pe un șantier de construcții din zona centrală a Iașului. Deținutul a fost prins de polițiști în gara din Târgu Frumos. Vasile Irinel Boghean era originar din județul Bacău și fusese încarcerat în Penitenciarul din Iași la regim de executare deschis. El a fost selecționat la muncă și a fugit în jurul orei 9 dimineața, în timp ce lucra în incinta Mitropoliei Moldovei(!)... (www.monitorulcj.ro)